

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENIH REVIZIJI

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I
ŠPORTA

Zagreb, srpanj 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O MINISTARSTVU	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2009.	7
II.	REVIZIJA ZA 2009.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	8
	Nalaz za 2009.	11
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-01/4

Urbroj: 613-01-02-10-6

Zagreb, 9. srpnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
MINISTARSTVA ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 18. siječnja do 9. srpnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sustav predškolskog odgoja, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u zemlji i inozemstvu, nastavne planove i programe, udžbenike, normative i standarde, stručno obrazovanje i usavršavanje odgajatelja, učitelja i nastavnika, razvitak školstva, inspekcijski i stručno-pedagoški nadzor, osnivanje i nadzor nad zakonitošću rada ustanova, te osiguranje financijskih i materijalnih uvjeta za rad u odgoju i obrazovanju, osposobljavanju djece, mladeži i odraslih za stjecanje tehničkih znanja i vještina. Obavlja i druge poslove koji se odnose na razvitak znanstveno istraživačke djelatnosti, planiranje i usklađivanje tehnološkog razvitka u Republici Hrvatskoj. Nadalje, obavlja poslove koji se odnose na razvitak športa i tjelesne kulture, te poslove koji se odnose na osposobljavanje djece i mladeži i odraslih za stjecanje tehničkih znanja i vještina, te druge poslove iz nadležnosti.

U skladu s Uredbom o unutarnjem ustrojstvu, iz ožujka 2006., za obavljanje poslova iz djelatnosti Ministarstva ustrojene su sljedeće ustrojstvene jedinice: Kabinet ministra, Tajništvo Ministarstva, Uprava za financije, Uprava za pravne poslove, Uprava za informatiku i tehnologije, Uprava za međunarodnu suradnju i europske integracije, Uprava za visoko obrazovanje, Uprava za znanost, Uprava za srednje obrazovanje, Uprava za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje, Uprava za šport, Uprava za zajedničke programe, Uprava za inspekcijske poslove, Uprava za nacionalni kurikulum, Uprava za nacionalne manjine i Samostalni odjel za unutarnju reviziju.

U državnom proračunu u okviru razdjela Ministarstva planirana su sredstva za rad Ministarstva u užem smislu i proračunskih korisnika koji su razvrstani u proračunske glave u okviru razdjela i to: Sveučilišta i veleučilišta u Republici Hrvatskoj, Javni instituti u Republici Hrvatskoj, Agencija za obrazovanje odraslih, Agencija za strukovno obrazovanje, Agencija za znanost i visoko obrazovanje, Hrvatska akademska istraživačka mreža CARnet, Sveučilišni računski centar SRCE, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Ostale javne ustanove u znanosti, obrazovanju i športu.

Revizijom je obuhvaćeno Ministarstvo u užem smislu u okviru kojeg se provode programi vezani uz europske integracije, odgojno obrazovni sustav, poticanje razvoja športa, kreditna ulaganja u visoku naobrazbu, razvoj znanosti i istraživanja, te razvoj informacijske tehnologije.

Sredstva za obavljanje redovne djelatnosti Ministarstva u užem smislu planirana su: iz proračuna 93,1%, kredita poslovnih banaka i čine 6,6% i pomoći iz inozemstva u visini 0,3% ukupnih sredstava.

Koncem 2009. u Ministarstvu u užem smislu je bilo 315 zaposlenika, od kojih 308 službenika i namještenika, te sedam dužnosnika. U inozemstvu je koncem 2009. bilo zaposleno 79 učitelja i 32 lektora, što je ukupno 426 zaposlenika.

Od prosinca 2003. do srpnja 2009. ministar je prof. dr. sc. Dragan Primorac. Od srpnja 2009. ministar je dr. sc. Radovan Fuchs.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca sa stanjem na dan 31. prosinca 2009. i Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi i primici Ministarstva u užem smislu, su planirani u iznosu 9.375.675.976,00 kn, a ostvareni su u iznosu 9.391.248.169,00 kn, što je za 15.572.193,00 kn ili 0,2% više od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi i primici za 2009.

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	8.747.598.311,00	8.744.749.548,00	100,0	93,1
2.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	10.000,00	0,00	-	-
3.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	350.000,00	266.511,00	76,2	-
4.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	7.699.009,00	26.213.454,00	340,5	0,3
5.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	620.018.656,00	620.018.656,00	100,00	6,6
Ukupno		9.375.675.976,00	9.391.248.169,00	100,2	100,0

Prihodi iz proračuna u iznosu 8.744.749.548,00 kn prema izvorima financiranja ostvareni su iz općih prihoda države u iznosu 8.481.418.519,00 kn, od igara na sreću u iznosu 113.017.493,00 kn, primitaka od zaduživanja u iznosu 109.335.978,00 kn, te namjenskih primitaka od inozemnih zaduživanja u iznosu 40.977.558,00 kn. Primici od zaduživanja odnose se na Projekt razvoja sustava odgoja i obrazovanja, te Projekt tehnološkog razvitka.

Prihodi od administrativnih pristojbi u iznosu 266.511,00 kn odnose se na prihode od najamnina za stanove znanstvenih novaka. Prihodi su planirani na temelju ugovora o najmu koji su zaključeni sa znanstvenim novacima. Koncem 2009. iskazana su potraživanja za najam u iznosu 100.445,00 kn.

Prihodi od pomoći iz inozemstva planirani su u iznosu 7.699.009,00 kn, a ostvareni su u iznosu 26.213.454,00 kn. Najvećim dijelom, u iznosu 18.509.580,00 kn, ostvareni su iz programa Europske zajednice za uplatu nacionalnog doprinosa za Sedmi okvirni program, a nisu bili planirani. Rashodi su izvršeni u većem iznosu od planiranih uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva financija, što je u skladu s proračunskim propisima.

Pomoći u iznosu 5.430.919,00 kn ostvarene su iz programa CARDS 2004. za program obrazovanja odraslih, pomoći u iznosu 329.890,00 kn za programe za Rome, te druge pomoći u iznosu 1.943.065,00 kn za provođenje programa vezanih uz pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Primici od financijske imovine i zaduživanja u iznosu 620.018.656,00 kn ostvareni su za provođenje programa Kreditna ulaganja u izgradnju visokoškolskih ustanova. Za provođenje programa Vlada Republike Hrvatske je donijela odluku za višegodišnje zaduživanje. Ministarstvo je nositelj kredita za kapitalna ulaganja u sastavnice sveučilišta u Republici Hrvatskoj, te kredita za sveučilište u Mostaru. Kod pojedinih kredita Ministarstvo je supotpisnik ugovora, a pojedine ugovore o kreditu zaključila su sveučilišta samostalno s poslovnim bankama, uz suglasnost Ministarstva.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi i izdaci Ministarstva u užem smislu su planirani u iznosu 9.375.675.976,00 kn, a izvršeni su u iznosu 9.341.064.901,00 kn, što je za 34.611.075,00 kn manje ili 0,4 % manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

u kn					
Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	7.044.023.792,00	7.043.936.438,00	100,0	75,4
2.	Materijalni rashodi	360.543.620,00	372.708.699,00	103,4	3,9
3.	Financijski rashodi	84.244.176,00	100.387.477,00	119,2	1,1
4.	Subvencije	55.633.106,00	61.039.696,00	109,7	0,7
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države	476.995.974,00	475.186.995,00	99,6	5,1
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	11.312.022,00	10.888.939,00	96,3	0,1
7.	Drugi rashodi	215.697.801,00	214.549.053,00	99,5	2,3
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	952.105.485,00	903.352.386,00	94,9	9,7
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	175.120.000,00	159.015.218,00	90,8	1,7
Ukupno		9.375.675.976,00	9.341.064.901,00	99,6	100,00
Višak prihoda i primitaka		-	50.183.268,00		

Ukupni rashodi izvršeni su u visini planiranih. Pojedini rashodi izvršeni su u većem iznosu od plana. Više od plana za 19,2% izvršeni su financijski rashodi koji se odnose na otplate kamata po kreditima za ulaganja u visokoškolske ustanove. Otplate glavnice i kamata prema odredbama članka 55. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08) mogu se izvršavati u iznosima iznad planiranih.

Rashodi za subvencije izvršeni su za 9,7% više u odnosu na plan, a odnose se na rashode vezane uz Projekt koji se financira iz zajma Svjetske banke. Za izvršavanje spomenutih rashoda pribavljena je prethodna suglasnost Ministarstva financija, kako je propisano odredbama članka 50. Zakona o proračunu.

Rashodi u iznosu 9.341.064.901,00 kn su izvršeni za programe koje provodi Ministarstvo u užem smislu. Rashodi su izvršeni za program osnovnoškolskog obrazovanja u iznosu 4.697.607.544,00 kn, srednješkolskog obrazovanja u iznosu 2.701.232.890,00 kn, za program kreditnih ulaganja u visoku naobrazbu u iznosu 866.250.860,00 kn, programe vezane uz razvoj znanosti i istraživanja u iznosu 619.836.428,00 kn, poticanje i razvoj športa u iznosu 198.680.784,00 kn, programe vezane uz europske integracije u iznosu 120.385.217,00 kn, upravu i administraciju 102.581.320,00 kn, razvoj informacijske tehnologije u iznosu 20.324.961,00 kn, te druge programe u iznosu 14.164.897,00 kn.

Ukupno ostvareni prihodi i primici iznose 9.391.248.169,00 kn, a ukupni rashodi i izdaci 9.341.064.901,00 kn. Višak prihoda za 2009. iznosi 50.183.268,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz 2008. iznosi 61.442.740,00 kn, te manjak prihoda koncem 2009. iznosi 11.259.472,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009. ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora Ministarstva u užem smislu, iskazana je u iznosu 531.512.590,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora koncem 2009.

Podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom 2009., nisu iskazani u financijskim izvještajima jer je u 2009. došlo do promjene u strukturi proračuna unutar razdjela, te podaci o vrijednosti imovine za Ministarstvo u užem smislu nisu usporedivi.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca
1	2	4
1.	Nefinancijska imovina	476.818.223,00
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	11.703,00
1.2.	Građevinski objekti	54.292.774,00
1.3.	Postrojenja i oprema	9.938.127,00
1.4.	Prijevozna sredstva	44.341,00
1.5.	Ulaganje u računalne programe (nematerijalna imovina)	13.693.506,00
1.6.	Nefinancijska imovina u pripremi	394.408.686,00
1.7.	Druga nefinancijska imovina	4.429.086,00
2.	Financijska imovina	54.694.367,00
2.1.	Novčana sredstva	1.780.294,00
2.2.	Potraživanja	52.912.267,00
2.3.	Dani zajmovi	1.806,00
	Ukupno imovina	531.512.590,00
3.	Obveze	1.613.261.257,00
4.	Vlastiti izvori	- 1.081.748.667,00
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	531.512.590,00
	Izvanbilančni zapisi	158.325.180,00

Građevinski objekti u vrijednosti 54.292.774,00 kn odnose se na stambeni objekt u u vrijednosti 42.149.668,00 kn i poslovne prostore u vrijednosti 12.143.106,00 kn. Ministarstvo je 122 stana dalo u najam znanstvenim novacima na temelju ovlaštenja Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za upravljanje imovinom Republike Hrvatske. U zgradi na Trgu hrvatskih velikana smješteno je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske. Jedan poslovni prostor koristi se za potrebe konzultanata za projekte europske unije. Za jedan poslovni prostor koji se ne koristi, vezano uz korištenje i vlasništvo, Ministarstvo je zatražilo očitovanje Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom.

Nefinancijska imovina u pripremi u iznosu 394.408.686,00 kn odnosi se na ulaganja u osnovne i srednje škole u iznosu 198.134.908,00 kn, koja nisu okončana do konca 2009. te ulaganje u športsku dvoranu u iznosu 196.273.778,00 kn. Radovi na športskoj dvorani u su okončani tijekom 2009. i plaćeni do veljače 2010. Tijekom 2009. donesene su odluke o prijenosu ulaganja u iznosu 156.394.175,00 kn osnovnim i srednjim školama.

Potraživanja u iznosu 52.912.267,00 kn odnose se na potraživanja za bolovanja duža od 42 dana, te naknade za bolovanja za ozljede na radu u iznosu 36.384.052,00 kn, potraživanja od Sveučilišta Mostar za plaćene kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 16.210.000,00 kn, potraživanja za stanarine od znanstvenih novaka u iznosu 100.445,00 kn, te druga potraživanja (za stipendije i školarine nacionalnih manjina donacije koja se uplaćuju na devizni podračun) u iznosu 217.770,00 kn. Do konca ožujka 2010. naplaćena su potraživanja za bolovanje u iznosu 34.941.784,00 kn, te potraživanja za stanarine u iznosu 65.258,00 kn.

Obveze u iznosu 1.613.261.257,00 kn odnose se na obveze po kreditima poslovnih banaka za ulaganja u zgrade i opremu visokoškolskih ustanova u iznosu 1.563.426.998,00 kn, obveze prema dobavljačima za materijalne troškove u iznosu 13.450.207,00 kn, obveze za bolovanja iznad 42 dana u iznosu 36.384.052,00 kn. Do vremena obavljanja revizije u ožujku 2010. podmirene su obveze prema dobavljačima u iznosu 12.964.341,00 kn, te obveze za bolovanja u iznosu u iznosu 34.941.784,00 kn. Obveze po kreditima u iznosu 1.563.426.998,00 kn nisu dospjele do konca 2009.

U izvanbilančnoj evidenciji iskazan je iznos kredita za ulaganje u sveučilište u Mostaru u iznosu 155.471.073,00 kn (iskorišten kredit u iznosu 177.901.073,00 kn umanjen za otplatu u 2009. u iznosu 22.430.000,00 kn). Nadalje, iskazana je vrijednost namještaja čiji je vlasnik društvo koje je vlasnik poslovne zgrade koju Ministarstvo koristi u iznosu 1.207.918,00 kn. Razlika u iznosu 1.646.189,00 kn odnosi se na sredstva koja je 1989. bivše Ministarstvo prosvjete uplatilo za kupnju stana i za koja se vodi sudski postupak. Ministarstvu do konca 2009. nije dostavljena obavijest o eventualnom okončanju sudskog postupka.

Programi i projekti financirani u 2009.

Tijekom 2009. u Ministarstvu su financirani sljedeći programi: Pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, Poticanje razvoja međunarodne suradnje, Pomoć Bosni i Hercegovinu u sustavu znanosti, obrazovanja i športa, Poticaj razvoja međunarodne suradnje, Razvoj odgojno obrazovnog sustava, Osnovnoškolsko obrazovanje, Predškolski odgoj, Program obrazovanja nacionalnih manjina, Razvoj športa, Srednjooškolsko obrazovanje, Uprava i administracija, Hrvatski inovacijski tehnologijski razvitak, Kreditna ulaganja u izgradnju visokoškolskih ustanova, programi i projekti znanstveno istraživačke djelatnosti, te Program razvoja informacijskog društva u Republici Hrvatskoj.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje proračunskog korisnika.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Provjerena je uspostava i funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnijih pokazatelja, te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz plana. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća, ulaznim računima, postupcima javne nabave i ugovorima. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima (računovodstvene evidencije, popis imovine i obveza, o imovini u vlasništvu i unajmljenoj imovini).

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Revizijom za 2008. dani su sljedeći nalozi, preporuke i mišljenja:

Državni ured za reviziju je naložio razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola, te predložio zaposliti predviđeni broj zaposlenika u samostalni odjel unutarnje revizije, s obzirom na značajna proračunska sredstva s kojima raspolaže Ministarstvo, te obveze vezane uz reviziju pretprijetnih programa Europske unije i preporuke ustrojavanja posebnog odsjeka za reviziju projekata iz programa Europske unije. Predložio je u okviru sustava unutarnjih financijskih kontrola obaviti popise i opise procesa uključujući i proces planiranja, kolanja dokumentacije i pravodobno dostavljanje dokumentacije u računovodstvenu službu radi evidentiranja poslovnih promjena u poslovne knjige.

Nadalje, naložio je posvetiti više pažnje planiranju prihoda i rashoda te računa koji su propisani odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kako bi podaci u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prikazivali istinito stanje.

Također, predložio je sastaviti analitički plan rashoda za poboljšanje studentskog standarda iz kojeg bi bilo vidljivo za što su planirana sredstva, u kojim iznosima, te ostvarenje rashoda u skladu s planom. Predloženo je u okviru spomenutog programa planirati i ostvarivati rashode koji se izravno odnose na poboljšanje studentskog standarda.

Predloženo je u ugovorima o financiranju visokog obrazovanja na diplomskim i integriranim studijima za sljedeće akademske godine, odrediti konačni rok do kojeg su sveučilišta obvezna dostaviti konačne obračune. Naloženo je zatražiti povrat sredstava od sveučilišta u iznosu 2.291.981,00 kn za više doznačena sredstava po konačnom obračunu za školarine na diplomskim studijima za akademsku godinu 2008/2009., kako je određeno odredbama ugovora.

Nadalje, predloženo je u suradnji sa sveučilištima, poduzeti aktivnosti vezane uz detaljniju analizu školarina za diplomatske studije, iz koje bi trebala biti vidljiva metodologija izračuna troškova studija, uloga školarine u sustavu financiranja sveučilišta, te kriteriji dodjele proračunskih sredstava po visokim učilištima.

Državni ured za reviziju naložio je kod planiranja proračuna za tehnologijsko istraživačke djelatnosti umanjiti predviđena sredstva za tekuću godinu za neutrošena proračunska sredstva iz prethodne godine, jer su tijekom 2008. doznačena sredstva korisnicima na temelju planiranih sredstava u državnom proračunu iako su imali neutrošenih sredstava iz 2007. Spomenuti korisnici u izvještajima o utrošku sredstava iskazali su neutrošena sredstva koncem 2008. u iznosu 19.673.019,00 kn. Nadalje, za program Sustavno istraživanje Jadranskog mora u iznosu 8.500.000,00 kn za 2008. sredstva su doznačena u skladu s odredbama ugovora koji je zaključen na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, bez prethodno dostavljene dokumentacije iz koje je vidljivo da su obveze nastale.

Predloženo je doznačavanje sredstava korisnicima na temelju dokumentacije iz koje je vidljivo da su nastale obveze, umjesto na temelju planiranih sredstava u državnom proračunu.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti aktivnosti potrebne za brže korištenje ugovorenih kredita u ukupnom iznosu 3.232.098.043,00 kn, za financiranje ulaganja u zgrade i opremu visokoškolskih ustanova, zajedno sa sveučilištima, kako bi se smanjili rashodi za odobrena, a neiskorištena sredstva koji su ostvareni u 2007. u iznosu 3.066.499,00 kn, a u 2008. u iznosu 11.007.673,00 kn.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima, preporukama i mišljenjima je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- Kod izrade plana proračuna za 2009. sve aktivnosti vezane uz projekte Europske unije planirane su u okviru programa Pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, a kod izrade plana proračuna za 2010., sredstva za plaće zaposlenika Nacionalne i sveučilišne knjižnice planirana su u okviru aktivnosti redovne djelatnosti,
- Zatražen je povrat sredstava od sveučilišta za više doznačena sredstva po okončanom obračunu za školarine na diplomskim studijima za akademsku godinu 2008/09. Sveučilište u Zagrebu do veljače 2010. vratilo je u državni proračun 1.196.961,00 kn, a za razliku u iznosu 610.020,00 kn Ministarstvo je naložilo žurni povrat. Kod izrade plana proračuna za 2010., za poboljšanje studentskog standarda sastavljen je analitički plan u kojem je vidljivo za što su namijenjena predviđena sredstva.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola, popis i opis poslova i procesa, ustrojavanje posebnog odsjeka za reviziju projekata iz programa Europske unije i zapošljavanje potrebnog broja zaposlenika. Rashodi za subvencioniranje prehrane studenata planirani su i u 2009. i 2010. u okviru više proračunskih aktivnosti, uz obrazloženje nemogućnosti planiranja broja korisnika koji koriste subvencioniranu prehranu, te broja ustanova koje pružaju usluge prehrane.

Aktivnosti koje se odnose na detaljniju analizu školarina za diplomske studije te novi sustav financiranja ustanova visokog obrazovanja bit će vidljive u novom Zakonu o sveučilištu, čije se donošenje planira u 2010.

- Vezano uz planiranje i financiranje tehnologijsko - istraživačkih projekata, prema pisanom obrazloženju Ministarstva, tijekom 2010. planirana je uspostava načina praćenja i pravljanja proračunskih sredstava između Uprave za financije i Uprave za znanost. Također, za znanstvene projekte koji su ugovoreni u 2007. i 2008. korigirat će se iznosi, a pojedinim projektima uskratiti nastavak financiranja, na temelju izvješća o vrednovanju projekata koje je obavljeno u zadnjem tromjesečju 2009.
- Naknade za odobrena, a neiskorištena sredstva kredita za financiranje ulaganja u zgrade i opremu visokoškolskih ustanova tijekom 2009. plaćene su u iznosu 5.331.316,00 kn, što je znatno manji iznos u odnosu na 2008. kada su plaćene 11.007.673,00 kn. Sveučilišta su trebala sredstva kredita iskoristiti bržom dinamikom kako bi se umanjili rashodi za naknade.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina i obveze, projekti financirani iz zajma IBRD, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na: sustav unutarnjih financijskih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode (u dijelu koji se odnose Projekt tehnologijskog razvitka, tekuće donacije za programe tehnologijsko istraživačkih djelatnosti, te rashode za ugovore o djelu).

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola uspostavlja se financijsko upravljanje i kontrola i unutarnja revizija. Ustrojen je Samostalni odjel za unutarnju reviziju i Odsjek za financijsko upravljanje i kontrolu koji bi se prema Zaključku Vlade Republike Hrvatske iz ožujka 2009. trebao nalaziti u okviru Uprave za financije. Donesen Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u kojem su navedene aktivnosti, te osobe zadužene za izvršenje i rokovi. Imenovani su voditelj za financijsko upravljanje i kontrolu, osoba zadužena za nepravilnosti, koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu, te osnovana radna skupina za financijsko upravljanje i kontrolu. Sastavljena je izjava o viziji, misiji i ključnim ciljevima Ministarstva, te izvršena početna procjena pet komponenti unutarnjih kontrola. Popisani su ključni procesi koje treba vrednovati radna skupina za financijsko upravljanje i kontrolu. Opisan je proces prijenosa sredstava za plaće zaposlenicima osnovnih i srednjih škola i zaposlenicima Ministarstva, te djelomično proces nabave dugotrajne imovine.

Pojedine aktivnosti planirane u 2009. (izrada mape procesa, utvrđivanje najvažnijih rizika, analiza postojećih i očekivanih kontrola, priprema plana za otklanjanje slabosti unutarnjih kontrola) nisu realizirane. S obzirom da je u rujnu 2009. Vlada Republike Hrvatske usvojila Strategiju razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje 2009. – 2011., plan uspostave i razvoja potrebno je izmijeniti i dopuniti u skladu s aktivnostima koje su predviđene spomenutom strategijom. Godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru dostavljeno je Ministarstvu financija.

Vezano uz proces prijenosa sredstava za plaće zaposlenicima osnovnih i srednjih škola, u Ministarstvu je ustrojena baza podataka u kojoj je evidentirano 71 866 zaposlenika. Baza podataka o zaposlenima se ažurira na temelju podataka što ih škole dostavljaju mjesečno poštom ili faxom. Izravne kontrole obračuna i isplate plaća u osnovnim i srednjim školama nisu uspostavljene i provođene tijekom 2009.

Samostalni odjel za unutarnju reviziju prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu odgovoran je izravno čelniku Ministarstva. U Samostalnom odjelu unutarnje revizije sistematizirano je pet izvršitelja, a tijekom 2009. bio je zaposlen jedan viši unutarnji revizor. Voditelj samostalnog odjela unutarnje revizije nije imenovan od rujna 2008. Godišnji plan unutarnje revizije i godišnje izvješće o obavljenim revizijama za 2009. dostavljeno je Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

Unutarnja revizija je u 2009. obavila 12 revizija koje se odnose na projekte Europske unije. U izvješćima je dano 14 preporuka, od kojih su provedene četiri preporuke, djelomično provedene tri preporuke, a nije neprovedeno sedam preporuka. Za tri preporuke koje nisu provedene rok je do lipnja 2010., a za četiri preporuke potrebna je dodatna suradnja organizacijskih jedinica i zapošljavanje potrebnog broja zaposlenika. Tijekom 2009. nisu planirane niti provedene revizije procesa i drugih projekata Ministarstva.

Nepravilnosti, u dijelu pravodobnog dostavljanja u računovodstvenu službu dokumentacije o izvršenju radova, te o korištenju imovine radi evidentiranja poslovnih događaja i podataka o imovini, posljedica su nedjelotvornosti sustava unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je broj unutarnjih revizora nedostatan s obzirom na rizike koji proizlaze iz veličine Ministarstva i složenosti područja ispitivanja, ukupno ostvarenih prihoda i rashoda, te broja subjekata za koje su planirana sredstva u okviru razdjela Ministarstva, a za čije trošenje je odgovoran čelnik Ministarstva. S obzirom na značajna proračunska sredstva s kojima raspolaže Ministarstvo, te obveze vezane uz revizije pretpristupnih programa Europske unije i preporuke ustrojavanja posebnog odsjeka za reviziju projekata iz programa Europske unije, predlaže se zaposliti predviđeni broj zaposlenika u samostalni odjel unutarnje revizije.

Državni ured za reviziju nalaže i nadalje razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrola, te usklađenje Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola sa Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2009.

Državni ured za reviziju predlaže postojeći informatički sustav za obradu podataka za plaće zaposlenika osnovnih i srednjih škola nadograditi i uspostaviti unos podataka na način da škole elektronskim putem samostalno unose podatke o mjesečnim promjenama u bazu podataka.

Na navedeni način ojačala bi se odgovornost čelnika osnovnih i srednjih škola za unesene podatke, a Ministarstvo bi trebalo više pažnje posvetiti izravnoj kontroli dokumentacije, izvršenju rashoda, te ostvarenju prihoda škola i drugih proračunskih korisnika iz svoje nadležnosti.

- 1.2. *Vezano uz prijedlog Državnog ureda za reviziju za nadogradnju postojećeg informatičkog sustava za obradu podataka za plaće zaposlenika osnovnih i srednjih škola, Ministarstvo je obrazložilo da je za nadogradnju postojećeg informatičkog sustava potrebno osigurati dodatna proračunska sredstva.*

Vezano uz izravnu kontrolu obračuna i isplate plaća u osnovnim i srednjim školama Ministarstvo je obrazložilo da izravna kontrola nije provedena sustavno ali je na temelju prijave, proveden nadzor u nekoliko škola. Također, proračunski nadzor Ministarstva financija proveo je nadzor u nekoliko škola.

Ministarstvo je prihvatilo preporuku o zapošljavanju predviđenog broja unutarnjih revizora s obzirom na obvezu provođenja revizija programa Europske unije, te rizike koji proizlaze iz veličine Ministarstva i značajna proračunska sredstva kojima raspolaže.

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2009. iskazani su ukupni prihodi u iznosu 9.391.248.169 kn, ukupni rashodi u iznosu 9.341.064.901,00 kn, te imovina, u iznosu 531.512.590,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2009. nisu iskazani rashodi za izgradnju športske dvorane i prilaznih cesta u iznosu 12.559.586,00 kn. Prema okončanom obračunu izvoditelja radova iz lipnja 2009., ukupna vrijednost radova ovih radova iznosi 205.761.677,00 kn. Do konca 2009. plaćeni su radovi u iznosu 193.202.091,00 kn. Za razliku u iznosu 12.559.586,00 kn s izvoditeljem radova zaključen je ugovor o odgodi plaćanja do veljače 2010., odnosno nakon osiguranja sredstava u državnom proračunu. Obveza za obavljene radove u iznosu 12.559.586,00 kn podmirena je u veljači 2010., a rashodi su iskazani u poslovnim knjigama za 2010. umjesto u 2009. kada su nastali. Prema pisanom obrazloženju odgovornih osoba, rashodi nisu iskazani u odgovarajućem obračunskom razdoblju zbog zaključenja ugovora o odgodi plaćanja.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, kojom je propisano da se rashodi iskazuju na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima koncem 2009. iskazana je ukupna imovina u iznosu 531.512.590,00 kn, u okviru koje su građevinski objekti u vrijednosti 54.292.774,00 kn. Građevinski objekti u navedenome iznosu odnose se na stambeni objekt u vrijednosti 42.149.668,00 kn i poslovne prostore u vrijednosti 12.143.104,00 kn. Ministarstvo je 122 stana dalo u najam znanstvenim novacima na temelju ovlaštenja Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za upravljanje imovinom Republike Hrvatske. U zgradi u vlasništvu Republike Hrvatske, smješteno je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske. Jedan poslovni prostor koristi se za potrebe konzultanata za projekte europske unije. Za jedan poslovni prostor koji se ne koristi, vezano uz korištenje i vlasništvo, Ministarstvo je zatražilo očitovanje Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom.

Osim navedenoga, Ministarstvo je 2003. na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske, Povjerenstva za upravljanje imovinom Republike Hrvatske dobilo na korištenje poslovni prostor ukupne površine 1 637 m² koji do konca 2009. nije u upotrebi. Prostor je namijenjen Zavodu za školstvo i Nacionalnom centru za vanjsko vrednovanje obrazovanja, a evidentiran je u elektroničkom očevidniku koji je dostavljen Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Prema pisanom očitovanju odgovornih osoba, prostor nije u upotrebi, jer nisu završene aktivnosti oko dobivanja lokacijske dozvole i uređenja prostora.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje rashoda na temelju nastanka poslovnog događaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, kako bi podaci u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazivali stvarno stanje. Predlaže se u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom i nadalje poduzimati aktivnosti na usklađenju podataka o vlasništvu, korištenju i evidencijama imovine koja je iskazana u poslovnim knjigama i imovine koja je dobivena na korištenje, a vlasništvo je Republike Hrvatske.

2.2. *Vezano uz nalaz Državnog ureda za reviziju da dio rashoda za izgradnju športske dvorane u Osijeku nije iskazan u poslovnim knjigama u 2009. po načelu nastanka događaja, Ministarstvo je obrazložilo da je do navedenoga došlo zbog zaključenja ugovora o odgodi plaćanja dijela obveza do 2010.*

Vezano uz preporuku o poduzimanju aktivnosti na usklađenju podataka o vlasništvu, korištenju i evidencijama imovine koja je iskazana u poslovnim knjigama i imovine koja je dobivena na korištenje, a vlasništvo je Republike Hrvatske, Ministarstvo je obrazložilo da surađuje sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom, te je imovina u vlasništvu Republike Hrvatske evidentirana u očevidniku državne imovine.

3. Rashodi

3.1. Ukupni rashodi Ministarstva planirani su u iznosu 9.375.675.976,00 kn, a ostvareni u iznosu 9.341.064.901,00 kn. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 7.043.936.438,00 kn, što je 75,4% ukupnih rashoda, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 903.352.386,00 kn, što je 9,7% ukupnih rashoda, pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države u iznosu 475.186.995,00 kn, što je 5,1% ukupnih rashoda, materijalne rashode u iznosu 372.708.699,00 kn što je 3,9% ukupnih rashoda, tekuće donacije u iznosu 214.549.053,00 kn, što je 2,3% ukupnih rashoda, izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 159.015.218,00 kn, što je 1,7% ukupnih rashoda, financijske rashode u iznosu 100.387.477,00 kn (kamate i naknade za kredite), što je 1,1% ukupnih rashoda, druge rashode u iznosu 71.928.635,00 kn, što je 0,8% ukupnih rashoda. Utvrđeni su propusti kod rashoda koji se odnose na pripremu i povlačenje sredstava iz kredita Svjetske banke za Projekt tehnologijskog razvitka i tekuće donacije za programe tehnologijsko istraživačkih djelatnosti, te rashoda za ugovore o djelu.

- Rashodi za Projekt tehnologijskog razvitka

Rashodi za Projekt tehnologijskog razvitka (dalje u tekstu: Projekt) planirani su u iznosu 43.376.317,00 kn, a izvršeni su u iznosu 48.541.030,00 kn, što je za 5.164.713,00 kn više od plana. Projekt je financiran iz sredstava zajma i iz proračunskih sredstava. Rashodi su izvršeni u većem iznosu od plana, uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Vrijednosno značajniji rashodi Projekta odnose se na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 34.081.197,00 kn, te intelektualne i osobne usluge u iznosu 13.313.932,00 kn.

Prema ugovoru o zajmu za Projekt zaključenom između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj u rujnu 2005., ugovoreno je financiranje Projekta u iznosu 31.000.000 EUR, s korištenjem od 2006. do konca studenoga 2009. Otplata zajma ugovorena je od studenoga 2010. do svibnja 2020. Prvi dodatak ugovoru zaključen je u studenome 2007., a drugi dodatak ugovoru zaključen je u srpnju 2009. Prema drugom dodatku ugovora, umanjen je ugovoreni iznos zajma te iznosi 29.995.624 EUR i produženo je financiranje Projekta do konca svibnja 2011.

Projekt se provodi s ciljem restrukturiranja hrvatskih istraživačkih instituta i usmjeravanja njihovih istraživanja prema potrebama gospodarstva, stvaranja potrebne tehnologijske infrastrukture, te poticanja osnivanja društava temeljenih na znanju i inovacijama.

Komponente Projekta su: restrukturiranje istraživačko razvojnih institucija, institucionalni razvoj Poslovno-inovacijskog centara Hrvatske, osnivanje Fonda Jedinstvo uz pomoć znanja, te izgradnja nacionalnog inovacijskog sustava.

Do konca 2009. iz zajma je povučeno 14.548.781,38 EUR ili 48,5% ugovorenih sredstava, a utrošeno je 14.548.368,43 EUR. Osim navedenoga, iz državnog proračuna utrošeno je 3.028.270,09 EUR. S obzirom da je došlo do kašnjenja u povlačenju i korištenju sredstava zajma, u razdoblju od 2006. do konca 2009. iz državnog proračuna plaćena je naknada na neiskorištena sredstva u iznosu 367.195 EUR, od čega tijekom 2009. u iznosu 68.130,30 EUR.

Prema pisanom obrazloženju Ministarstva, početkom ožujka 2010. proveden je polugodišnji nadzor Projekta u Ministarstvu financija, te je zaključeno da će se sredstva zajma utrošiti do kraja Projekta.

Navedeno je da će se izvršiti dodatna preraspodjela sredstava u kojoj će se dio neiskorištenih sredstava projektnih agencija preraspodijeliti na aktivnosti kojima su potrebna dodatna sredstva.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je prije zaključivanja ugovora o zajmu trebalo obaviti aktivnosti na detaljnoj pripremi projekata kako bi provođenje projekata bilo u skladu s planom i ugovorom. Na navedeni načini ostvarili bi se ciljevi Projekata i smanjili troškovi na odobrena, a nepovučena sredstva zajma. Predlaže se i nadalje poduzimati aktivnosti na provođenju Projekta na način da se ostvare planirani ciljevi i smanje troškovi naknade na odobrena, a neiskorištena sredstva.

- Rashodi za programe tehnologijsko-istraživačke djelatnosti

Rashodi za programe tehnologijsko-istraživačke djelatnosti u iznosu 43.630.290,00 kn odnose se na tekuće donacije u novcu u iznosu 43.384.139,00 kn i na druge rashode u iznosu 246.151,00 kn utrošene za provođenje programa HITRA-Hrvatski inovacijski tehnologijski razvitak. Vrijednosno značajnije tekuće donacije doznačene su društvu Hrvatski institut za tehnologiju d.o.o, Zagreb (dalje u tekstu: HIT) u iznosu 21.749.730,00 kn i Poslovno-inovacijskom centru Hrvatske - BICRO d.o.o. (dalje u tekstu : BICRO) u iznosu 20.000.000,00 kn.

Sredstva u iznosu 21.749.730,00 kn doznačena su društvu za provođenje programa u iznosu 15.249.730,00 kn i za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 6.500.000,00 kn. Prema izvještaju o utrošku sredstava za financiranje programa poticanja tehnologijsko - istraživačkih razvojnih projekata (dalje u tekstu: TEST) u 2009., društvo je imalo na raspolaganju 20.562.822,00 kn (prenesena sredstva iz 2008. u iznosu 5.119.397,00 kn, kamate u iznosu 143.695,00 kn i sredstva iz 2009. u iznosu 15.299.730,00 kn), utrošeno je 17.420.962,00 kn (za 24 projekata u iznosu 17.396.683,00 kn i za bruto naknade recenzentima u iznosu 24.279,00 kn), te je stanje neutrošenih sredstava koncem 2009. iznosilo 3.141.860,00 kn. Prema pisanom obrazloženju, sredstva u iznosu 3.141.860,00 kn isplaćena su za deset projekata tijekom siječnja 2010.

Prema izvještaju o utrošku sredstava za financiranje redovne djelatnosti u 2009., društvo je imalo na raspolaganju 8.347.999,00 kn (prenesena sredstva iz 2008. u iznosu 1.637.833,00 kn, sredstva iz 2009. u iznosu 6.500.000,00 kn i drugi prihodi u iznosu 210.166,00 kn), a ukupni rashodi iznosili su 6.568.070,00 kn, te je stanje neutrošenih sredstava koncem 2009. iznosilo 1.779.929,00 kn.

Prema podacima iz spomenutoga izvještaja, u 2010. je utrošeno 1.467.797,00 kn i to za podmirenje obveza za plaću i prema dobavljačima u iznosu 575.744,00 kn, unaprijed plaćene troškove u iznosu 484.334,00 kn i troškove opreme u iznosu 407.719,00 kn.

Rashodi za tekuće donacije u iznosu 20.000.000,00 kn odnose se na sredstva koje je Ministarstvo tijekom 2009. doznačilo drugom društvu za financiranje četiri programa: Razvoj na znanju utemeljenih tehnologija (u daljnjem tekstu: RAZUM) u iznosu 8.000.000,00 kn, Poticaji tehnologijskoj infrastrukturi u iznosu 6.500.000,00 kn, Razvoj tehnološke infrastrukture (TEHCRO) u iznosu 4.500.000,00 kn i Povećanje konkurentnosti (KONCRO) u iznosu 1.000.000,00 kn.

Iz izvješća društva o utrošku sredstava za 2009., je vidljivo da je Ministarstvo doznačilo društvu tijekom 2009. ukupno 20.000.000,00 kn, što je s neutrošenim sredstvima iz 2008. u iznosu 11.124.813,00 kn iznosilo 31.124.813,00 kn. Tijekom 2009. prema podacima iz izvješća, utrošeno je 23.699.893,00 kn, te su koncem 2009. neutrošena proračunska sredstava iznosila 7.424.920,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže više pozornosti posvetiti planiranju sredstava, a kod planiranja sredstava iz proračuna umanjiti predviđena sredstva za tekuću godinu za neutrošena proračunska sredstva iz prethodne godine. Predlaže se doznačavanje sredstava na temelju dokumentacije iz koje je vidljivo da su nastale obveze, a ne na temelju planiranih sredstava u državnom proračunu i zahtjeva korisnika.

- Rashodi za ugovore o djelu

Rashodi za intelektualne i osobne usluge izvršeni su u iznosu 40.142.113,00 kn, od čega su vrijednosno značajniji rashodi izvršeni za projekte i programe financirane iz zajma IBRD i fondova Europske unije. U okviru navedenih rashoda, za ugovore o djelu izvršeni su rashodi u iznosu 15.300.617,00 kn, od čega za aktivnost uprava i administracija u iznosu 6.002.441,00 kn, što je 12,3% u odnosu na rashode za zaposlene na spomenutoj aktivnosti, koji su izvršeni u iznosu 48.942.080,00 kn. Rashodi su izvršeni za poslove vezane uz strateške projekte, koordinaciju izrade projekata za predpristupne fondove, izradu i vođenje analize sustava studentskih potpora i školarina, pravne poslove, postupak raspodjele državnih stipendija, poslove vezane uz protokol i koordinaciju rada kabineta i administrativne poslove. Obrazloženo je da su rashodi za ugovore o djelu izvršeni zbog povećanog obima posla na provođenju drugih aktivnosti u okviru Ministarstva u užem smislu. Također u Ministarstvu nije zaposlen predviđen broj zaposlenika utvrđen Pravilnikom o unutarnjem redu. Određen broj odjela nema načelnika, a veći broj odjeljaka nema voditelja.

Prema odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine 92/05,142/06,107/07 i 27/08) visina izdataka za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ograničena je na 2,0% ukupnog iznosa za plaće osigurane za određeno državno tijelo.

Državni ured za reviziju predlaže preispitati postojeću organizaciju, te razmotriti mogućnost drugačijeg organiziranja poslova sa ciljem smanjenja rashoda po ugovorima o djelu, te nalaže izvršavati rashode na temelju ugovora o djelu, do visine propisane odredbama Zakona o državnim službenicima.

3.2. *Vezano uz nalog o boljem planiranju sredstava za programe tehnologijsko-istraživačke djelatnosti, te umanjivanje sredstava za tekuću godinu za iznos neutrošenih sredstava iz prethodne godine, Ministarstvo je obrazložilo da je poduzelo mjere za primjenu spomenutog naloga te će tijekom 2010. nalog ispuniti u cijelosti. Također, obrazloženo je da zbog specifične prirode financiranja projekata dolazi do manjih odstupanja u planiranju i trošenju proračunskih sredstava. U 2010. Ministarstvo će intenzivnije procjenjivati dostavljenu dokumentaciju od korisnika sredstava kako bi pratilo nastajanje obveza po projektima i u skladu s time doznačavalo sredstva. Nadalje, naglašeno je da se projekti provode i financiraju u skladu sa Smjernicama za poticanje inovacijskog tehnologijskog sustava Vlade Republike Hrvatske.*

Vezano uz nalaz o kašnjenju u povlačenju sredstava zajma za Projekt tehnologijskog razvitka zbog čega se plaćaju naknade na neiskorištena sredstva, Ministarstvo je obrazložilo da je spomenuti projekt kompleksan. Nadalje, obrazloženo je da su u razdoblju od 2006. do 2009. ostvareni značajni rezultati u provedbi projekta, a za provedbu je objektivno potrebno duže vrijeme. Osim navedenoga, u korištenju sredstava zajma i nacionalnih sredstava vodi se briga da se sredstva utroše uvažavajući promjene u okruženju, te su sredstva od programa za osnivanje fonda rizičnog kapitala koji nije proveden, prenamijenjena za druge programe.

Vezano uz rashode po ugovorima o djelu, Ministarstvo je obrazložilo da su spomenuti rashodi izvršeni za poslove vezane uz strateške projekte, koordinaciju tijekom projekata za predpristupne fondove, te za nastavak pokrenutih reformi i to državnu maturu, nacionalni kurikulum, izradu prijedloga novih zakona, te pratećih dokumenata vezanih uz odgoj i obrazovanje. Osim navedenoga, Ministarstvo je angažiralo stručnjake iz raznih područja odgoja i obrazovanja, kao i veći broj nastavnika i učitelja za provedbu planiranih aktivnosti. U 2010. Ministarstvo je znatno smanjilo rashode za ugovore o djelu u odnosu na 2009.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ministarstva za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola ustrojen je Samostalni odjel za unutarnju reviziju i Odsjek za financijsko upravljanje i kontrolu. Donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u kojem su navedene aktivnosti, osobe zadužene za izvršenje aktivnosti i rokovi. U Samostalnom odjelu unutarnje revizije sistematizirano je pet izvršitelja, a tijekom 2009. bio je zaposlen jedan viši unutarnji revizor. Voditelj samostalnog odjela unutarnje revizije nije imenovan od rujna 2008. Godišnji plan unutarnje revizije i godišnje izvješće o obavljenim revizijama za 2009. dostavljeni su Središnjoj harmonizacijskoj jedinici. Unutarnja revizija je u 2009. obavila dvanaest revizija koje se odnose na projekte Europske unije.
Zbog nedostatka zaposlenika u odjelu unutarnje revizije, te obveznih revizija IPA programa, revizija proračunskih sredstava i procesa nije obavljena. (točka 1. Nalaza)
  - U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2009. iskazani su rashodi u iznosu 9.341.064.901,00 kn. Rashodi su iskazani u manjem iznosu za 12.559.586,00 kn što se odnosi na rashode za izgradnju športske dvorane. Obveza u iznosu 12.559.586,00 kn podmirena je u veljači 2010., a rashodi su iskazani u poslovnim knjigama za 2010. umjesto u 2009. kada su nastali. (točka 2. Nalaza)
  - Rashodi za Projekt tehnologijskog razvitka izvršeni su u iznosu 48.541.030,00 kn. Projekt je financiran iz sredstava zajma i iz proračunskih sredstava. Ugovor o zajmu za Projekt zaključen je u rujnu 2005. Ugovoreno je financiranje Projekta u iznosu 31.000.000 EUR, s korištenjem od 2006. do konca studenoga 2009. Prema drugom dodatku ugovoru, umanjen je ugovoreni iznos zajma te iznosi 29.995.624 EUR i produženo je financiranje Projekta do konca svibnja 2011.
Do konca 2009. iz zajma je povučeno 14.548.781,38 EUR ili 48,5% ugovorenih sredstava, a utrošeno je 14.548.368,43 EUR. Osim navedenoga, iz državnog proračuna utrošeno je 3.028.270,09 EUR.
S obzirom da je došlo do kašnjenja u povlačenju i korištenju sredstava zajma, u razdoblju od 2006. do konca 2009. iz državnog proračuna plaćena je naknada na neiskorištena sredstva u iznosu 367.195 EUR, od čega tijekom 2009. u iznosu 68.130,30 EUR.

Rashodi za programe tehnologijsko-istraživačke djelatnosti izvršeni su u iznosu 43.630.290,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u novcu u iznosu 43.384.139,00 kn i na druge rashode u iznosu 246.151,00 kn. Donacije u iznosu 41.749.739,00 kn doznačene su za financiranje programa i redovne djelatnosti dva društva. Društva su imala neutrošenih proračunskih sredstava iz prethodne godine, te prema podacima iz izvještaja o utrošku sredstava, spomenuta društva koncem 2009. iskazala su neutrošena sredstva u iznosu 12.346.709,00 kn.

Rashodi za ugovore o djelu su izvršeni u iznosu 15.300.617,00 kn, od čega za aktivnost uprava i administracija u iznosu 6.002.441,00 kn, što je 12,3% u odnosu na rashode za zaposlene u upravi i administraciji, koji su izvršeni u iznosu 48.942.080,00 kn.

Prema odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima, visina izdataka za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu ograničena je na 2,0% ukupnog iznosa za plaće osigurane za određeno državno tijelo. (točka 3. Nalaza)

4. Ministarstvo u užem smislu obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na sustav predškolskog, osnovnoškolskog i srednješškolskog odgoja i obrazovanja u zemlji i inozemstvu. Obavlja i poslove koji se odnose na razvitak znanstveno - istraživačke djelatnosti, razvitak športa i tjelesne kulture, poslove koji se odnose na osposobljavanje djece, mladeži i odraslih za stjecanje tehničkih znanja i vještina, te druge poslove iz nadležnosti. Koncem 2009. u Ministarstvu je bilo ukupno 426 zaposlenika od kojih je u inozemstvu bilo zaposleno 79 učitelja i 32 lektora. Za obavljanje djelatnosti u 2009. ostvareni su prihodi i primici u iznosu 9.391.248.169,00 kn, te rashodi i izdaci u iznosu 9.341.064.901,00 kn. U ukupnim приходima i primicima, proračunska sredstva sudjeluju s 93,1%, primici od kredita za izgradnju i opremanje visokoškolskih ustanova s 6,6%, te pomoći iz inozemstva s 0,3%. Tijekom 2009. Ministarstvo u užem smislu je provodilo 15 programa. Osnovni cilj provođenja programa Ministarstva je unapređenje i razvoj obrazovnog sustava, visokog školstva i znanosti, te njihova primjena u privredi, poboljšanje uvjeta u stjecanju znanja učenika i studenata i na taj način približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za program osnovnoškolskog obrazovanja u iznosu 4.697.607.544,00 kn, srednješškolskog obrazovanja u iznosu 2.701.232.890,00 kn, za programe ulaganja u visoku naobrazbu (kreditna ulaganja u izgradnju visokoškolskih ustanova, te otplata dospjelih kamata i kredita) u iznosu 866.250.860,00 kn, programe vezane uz razvoj znanosti i istraživanja u iznosu 619.836.428,00 kn, poticanje i razvoj športa u iznosu 198.680.784,00 kn, programe vezane uz europske integracije u iznosu 120.385.217,00 kn, upravu i administraciju 102.581.320,00 kn, razvoj informacijske tehnologije u iznosu 20.324.961,00 kn, te druge programe u iznosu 14.164.897,00 kn. U okviru navedenih programa izvršeni su rashodi za plaće zaposlenika u iznosu 7.043.936.438,00 kn, što je 75,4% ukupnih rashoda, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 903.352.386,00 kn, što je 9,7% ukupnih rashoda, pomoći u iznosu 475.186.995,00 kn, što je 5,1% ukupnih rashoda (od čega se na besplatni prijevoz učenika odnosi 208.999.812,00 kn), materijalni rashodi u iznosu 372.708.699,00 kn, što je 3,9% ukupnih rashoda, subvencije u iznosu 214.549.053,00 kn, što je 2,3% ukupnih rashoda, financijski rashodi u iznosu 100.387.477,00 kn, što je 1,1%, izdaci za otplatu kredita za ulaganja u sveučilišta u iznosu 159.015.218,00 kn, što je 1,7% ukupnih rashoda, te drugi rashodi u iznosu 71.928.635,00 kn što je 0,8% ukupnih rashoda.

Rashodi su izvršeni u visini planiranih, a pojedini rashodi koji se odnose na pomoći iz inozemstva su izvršeni u većem iznosu od plana uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija što je u skladu s proračunskim propisima. Za 2009. planirana su ukupna sredstva za javnu nabavu Ministarstva u iznosu 436.050.470,00 kn. Vođene su evidencije javne nabave. Ugovori o javnim nabavama kod postupaka koji su obuhvaćeni revizijom, zaključeni su u skladu s ponudama, a nabavljene robe, radovi i usluge su isporučene u skladu sa zaključenim ugovorima. Postupci javne nabave roba, radova i usluga provedeni su uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi. Nabava uredskog materijala (sredstva čišćenje i osobnu higijenu, toneri i drugo) i električne energije obavljena je u skladu sa zaključenim ugovorima u prethodnom razdoblju, jer se očekivala provedba objedinjene nabave prema Prijedlogu plana aktivnosti za osnivanje središnjeg tijela za nabavu i uvođenje sustava središnje nabave.